

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

РАДА ЄВРОПИ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА «ДРОБОТЮК ПРОТИ УКРАЇНИ»

(Заява № 22219/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

20 вересня 2005 року

Це рішення стає остаточним відповідно до умов, зазначених у § 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Дроботюк проти України»

Європейський суд з прав людини (Друга Секція), засідаючи палатою у складі:

п. Ж.-П. КОСТА (Mr J.-P. COSTA), *Голова*,
п. І. КАБРАЛ БАРРЕТО (Mr I. CABRAL BARRETO),
п. К. ЮНГВІРТ (Mr K. JUNGWIERT),
п. В. БУТКЕВИЧ (Mr V. BUTKEVYCH),
п. М. УГРЕХЕЛІДЗЕ (Mr M. UGREKHELIDZE),
пані А. МУЛАРОНІ (Mrs A. MULARONI),
пані Е. ФУРА-СЕНДСТРЬОМ (Mrs E. FURA-SANDSTRÖM), *судді*,
та пані С. ДОЛЛІЄ (Mrs S. DOLLÉ), *Секретар Секції*,
після обговорення в нарадчій кімнаті 30 серпня 2005 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 22219/02), поданою до Суду проти України громадянином України паном Дроботюком Олександром Івановичем (далі — заявник) 20 травня 2002 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі—Конвенція).

2. Український уряд (далі — Уряд) був представлений пані В. Лутковською.

3. 19 листопада 2004 року Суд прийняв рішення надіслати заяву до Уряду. Відповідно до положень § 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті та прийнятності заяви разом.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1971 році та проживає у м. Первомайську Харківської області (Україна).

5. У 1998 та 2001 роках, відповідно, заявник двічі ініціював провадження у Первомайському міському суді проти Первомайського хімічного заводу «Хімпром» («Хімпром») — державного підприємства — про відшкодування заборгованості з заробітної плати. Рішенням від 2 листопада 1998 року суд присудив заявнику 2974,79 грн. (473 ЄВРО) заборгованості з заробітної плати та інших виплат. Другим рішенням від 24 квітня 2001 року суд присудив заявнику виплату в розмірі 2307 грн.

(358 ЄВРО) заборгованості з заробітної плати.

6. 9 липня 2001 року державна виконавча служба (далі — ДВС) повідомила заявника, що рішення суду на його користь не було виконане через велику кількість виконавчих документів проти боржника та що процедура примусової реалізації майна боржника була зупинена у зв'язку із введенням Президентом мораторію на примусову реалізацію майна державних підприємств.

7. У липні 2001 року заявник подав скаргу до Первомайського міського суду проти ДВС про невиконання рішення суду, винесеного на його користь. Рішенням від 5 вересня 2001 року суд відхилив скаргу заявника, не встановивши порушень з боку державних виконавців.

8. 21 листопада 2001 року та 8 квітня 2002 року, відповідно, Апеляційний суд Харківської області та Верховний Суд України залишили без зміни рішення суду першої інстанції.

9. Виконавче провадження також зупинилося з 4 вересня 2003 року до 13 січня 2004 року у зв'язку з ініціацією процедури банкрутства «Хімпрому».

10. 13 липня 2004 року ДВС повідомила заявника, що щодо виконання рішення від 2 листопада 1998 року його номер у черзі кредиторів є 44. Також йому було присвоєно номер 472-474 в черзі щодо виконання рішення від 24 квітня 2001 року.

11. Рішення, винесені на користь заявника, залишаються невиконаними.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

12. Відповідне національне законодавство викладено у рішенні «*Ромашов проти України*» (заява № 67534/01, §§ 16-18 від 27 липня 2004 року).

ПРАВО

I. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

13. Заявник скаржить на неспроможність державних органів виконати рішення Первомайського міського суду від 2 листопада 1998 року та 24 квітня 2001 року, винесені на його користь. Він посилається на п. 1 статті 6 та статтю 13 Конвенції, у яких зазначається таке:

Стаття 6 § 1

«Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав т обов'язків (...), має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом...»

Стаття 13

«Кожен, чиї права і свободи, викладені в цій Конвенції, порушуються, має право на ефективний засіб правового захисту у відповідному національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, що діяли як офіційні особи».

14. Суд зазначає, що Уряд не надав заперечень щодо прийнятності вищезазначених скарг.

15. Суд, з огляду на усталене прецедентне право, робить висновок, що скарга заявника за п. 1 статті 6 Конвенції порушує серйозні питання фактів та права відповідно до Конвенції, визначення яких потребує розгляду справи по суті. Суд не знаходить підстав для визнання цієї частини заяви непринятною. З тих самих причин приймаються до розгляду скарги заявника за статтею 13 Конвенції.

16. Заявник далі скаржився на порушення статей 3, 4 та 17 Конвенції щодо невиконання рішення на його користь.

17. Суд вважає цю частину заяви повністю необґрунтованою, а отже, такою, що має бути відхилена як явно необґрунтована відповідно до положень п.п. 3 та 4 статті 35 Конвенції.

II. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

A. Скарга заявника за статтею 6 § 1 Конвенції

18. У своїх зауваженнях щодо суті скарги заявника про порушення п. 1 статті 6 Конвенції Уряд наголошував, що ДВС вжила всіх заходів, передбачених національним законодавством, для виконання рішення суду, винесеного на користь заявника. Затримка у виконанні рішення була спричинена тяжким фінансовим становищем боржника та порушенням процедури банкрутства проти нього. Отже, Уряд стверджував, що порушення положень п. 1 статті 6 Конвенції не було.

19. Заявник не погодився.

20. Суд зауважує, що рішення Первомайського міського суду від 2 листопада 1998 року та 24 квітня 2001 року залишаються невиконаними більш ніж шість та чотири роки, відповідно.

21. Суд нагадує, що він неодноразово знаходив порушення п. 1 статті 6 та 13 Конвенції у справах щодо скарг, подібних цій (див., наприклад, вищезазначене рішення у справі «Сокур проти України», № 29439/02, §§ 30-36, від 26 квітня 2005 року).

22. Дослідивши всі подані матеріали, Суд вважає, що Уряд не навів жодного переконливого факту чи аргументу для зміни позиції Суду у цій справі. Беручи до уваги свою практику з цього питання, Суд вважає, що, не виконуючи рішення суду, винесеного на користь заявника, органи державної влади тим самим позбавили положення п. 1 статті 6 Конвенції їх корисної дії. Відповідно, мало місце порушення п. 1 статті 6 Конвенції.

В. Скарга заявника за статтею 13 Конвенції

23. Уряд зауважив, що заявник мав у своєму розпорядженні ефективні засоби правового захисту на національному рівні, оскільки він оскаржував бездіяльність ДВС у національних судах. Суди, однак, вирішили, що ДВС не була відповідальна за затримку у виконанні зазначених рішень суду.

24. Суд посилається на власні висновки в подібних справах, де він вже стверджував, що заявники не мали ефективного засобу правового захисту на національному рівні, як це вимагає стаття 13 Конвенції, для відшкодування шкоди, завданої затримкою у виконавчому провадженні, спричиненою скоріше неспроможністю державних органів вжити необхідних бюджетних та законодавчих заходів, ніж діями ДВС(див., наприклад, *«Ромашов проти України»*, наведене вище, §§ 30-33). Відповідно, мало місце порушення цього положення.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

25. Стаття 41 Конвенції проголошує:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію...»

А. Шкода

26. Заявник вимагав 15 000 грн. (2,471 ЄВРО) відшкодування матеріальної шкоди. Ця сума включає суму боргу за рішенням національного суду (851 ЄВРО) та компенсацію за несвоєчасну виплату. Заявник також вимагав 10 000 грн. (1,648 ЄВРО) відшкодування моральної шкоди.

27. Уряд заявив, що заявник не обґрунтував суми, які вимагав .та зауважив, що саме визнання порушення буде достатньою справедливою сатисфакцією.

28. Оскільки заявник вимагав суму, призначену йому рішеннями суду, що розглядаються, Суд вважає, що Уряд має сплатити заявнику цю суму боргу. Щодо скарги заявника про відшкодування моральної шкоди у розмірі 1,648 ЄВРО Суд вважає цю суму обґрунтованою, а тому задовольняє її у повному обсязі.

В. Судові витрати

29. Заявник також вимагає 550 грн. (91 ЄВРО) на відшкодування витрат за послуги юриста, перекладача та поштові послуги, яких він зазнав під час національних судових розглядів та розгляду в Суді. Уряд просив враховувати лише ті витрати, які підтверджені документально. Беручи до уваги наявну інформацію, Суд присуджує заявнику 50 ЄВРО відшкодування судових витрат.

С. Пеня

30. Суд вважає, що пеня, яка нараховуватиметься у разі несвоечасної сплати, дорівнює граничній позичковій ставці Європейського центрального банку плюс три відсоткові пункти.

З ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОСТАЙНО:

1. Оголошує прийнятими скарги заявника за п.1 статті 6 та статтею 13 Конвенції та визнає решту частину заяви непринятною;
2. Вирішує, що відбулося порушення п. 1 статті 6 Конвенції;
3. Вирішує, що відбулося порушення статті 13 Конвенції;
4. Вирішує, що:
 - (a) протягом трьох місяців від дати, коли рішення стане остаточним згідно з п. 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявнику в українських гривнях за курсом на день здійснення платежу такі суми:
 - (i) 1,648 ЄВРО (одна тисяча шістсот сорок вісім євро) відшкодування моральної шкоди;
 - (ii) 50 ЄВРО (п'ятдесят ЄВРО) судових витрат;
 - (iii) будь-який податок, який може підлягати сплаті із зазначених сум;
 - (b) після сплину вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на названі суми нараховуватиметься простий відсоток

(simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсоткові пункти.

5. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено письмово 20 вересня 2005 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

(підпис)

С. ДОЛЛЕ
Секретар

(підпис)

Ж.-П. КОСТА
Голова